

Kontiolahden laaja hyvinvointikertomus 2021-2024

Luonnos/tiedoksi: Hyvinvointi- ja työllisyysjaosto 5.11.2025, Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.11.2025,
Tekninen lautakunta 25.11.2025

Päätöksenteko: Kunnanhallitus 1.12.2025, Kunnanvaltuusto 8.12.2025

An aerial photograph of Kontiolahti, Finland, showing a large wooden church with a tall steeple, surrounded by green trees and buildings. In the background, there is a large body of water and a forested landscape under a clear blue sky.

Hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen

Kontiolahden kunnan hyvinvointisuunnitelma 2021–2024 on hyväksytty kunnanvaltuustossa 21.3.2022. Kontiolahden kunnan strategiset painopisteet ovat olleet hyvinvointisuunnitelman 2021–2024 perusta.

Hyvinvointisuunnitelman täytäntöönpanon tukemiseksi on laadittu vuosittain osastokohtaiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (jälj. hyte) vuosikellot, jotka toimivat osaltaan vuosittaisen seurannan ja hyte-raportoinnin tukena.

Kunnan hyvinvoinnin johtoryhmä vastaa operatiivisesti kunnan strategisesta hyvinvointityöstä.

Tässä raportissa käsitellään Laajan hyvinvointisuunnitelman toteutumista tilastollisella, indikaattoritasolla.

Sisältö

- Hyte tavoitteet
- Hyte-kerroin
- Indikaattorit ja tulokset
- Johtopäätökset

Hyvinvointisuunnitelman tavoitetila 2021-2024

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä *Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030* linjataan, että: "Hyvinvointiin, terveyteen, turvallisuuteen ja eriarvoisuuteen liittyvät ongelmat ovat merkittäviä, eikä niihin ei ole yksinkertaisia ratkaisuja. Ongelmien ratkaisu edellyttää rahaa, rakenteellisia muutoksia ja isoja sekä pieniä arjen tekoja. Rakenteelliset muutokset tarkoittavat myös ajattelutavan sekä toiminnan rohkeaa muutosta, mikä ei onnistu ilman eri hallinnonalojen yhteisiä tavoitteita ja yhteistyötä."

Kontiolahden kunnan hyvinvointisuunnitelman 2021–2024 poikkihallinnollisen laatimisen, yhteisten tavoitteiden asettamisen, konkreettisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttamisen ja seuraamisen myötä työskentelemme kohden Kontiolahden kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä tavoitteita tulevaisuudessa.

Kunnan asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen edellyttää pitkäjänteistä suunnittelua ja yhteistyötä, toimenpiteiden aktiivista seuraamista ja raportointia, sekä tavoitteiden uudelleenarviointia terveyteen ja hyvinvointiin liittyvien olosuhteiden muuttuessa.

Hyvinvoinnin painopisteet ja tavoitteet 2021-2024

- Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy ja toimintakyky paranee
- Kuntalaisten psyykinen hyvinvointi ja jaksamien paranevat
- Päihteiden käyttö vähenee ja ehkäisevä päihdetyö vakiintuu osana kunnan toimintaa kaikissa ikäryhmissä

Hyvinvointia ja terveyttä edistävät elintavat

Viihtyisä, arkiaktiivisuuteen kannustava ja turvallinen arki

- Luonnon virkistyskäyttö hyvinvointia ja vetovoimaa edistävänä tekijänä lisääntyy
- Arkiympäristön turvallisuus ja viihtyisyys lisääntyvät

- Asetamme kiusaamiselle nollatoleranssin
- Asukkaiden yhteisöllisyys ja osallisuus lisääntyvät
- Jatkuvan oppimisen mahdollisuudet kehittyvät

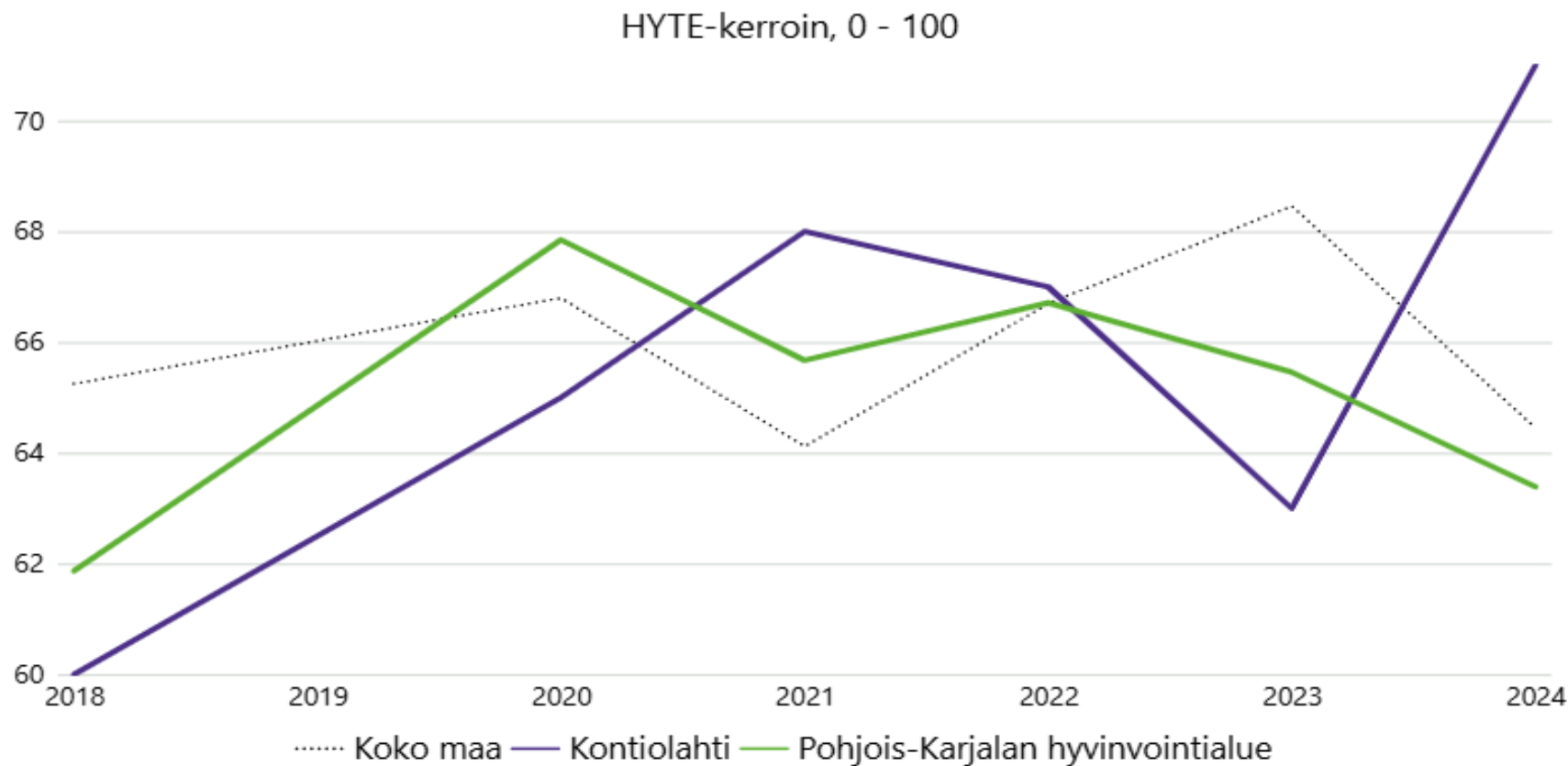
Osallisuus ja yhteisöllisyys

Elinvoimainen kasvu ja kehitys

- Kunnan työllisyystilanne paranee
- Yritysten ja työpaikkojen määrä lisääntyvät
- Nuorten koulutus- ja työelämän nivelvaiheita tuetaan

Hytekerroin, valtionosuudet ja kustannukset

Hyte-kerroin 2018-2024

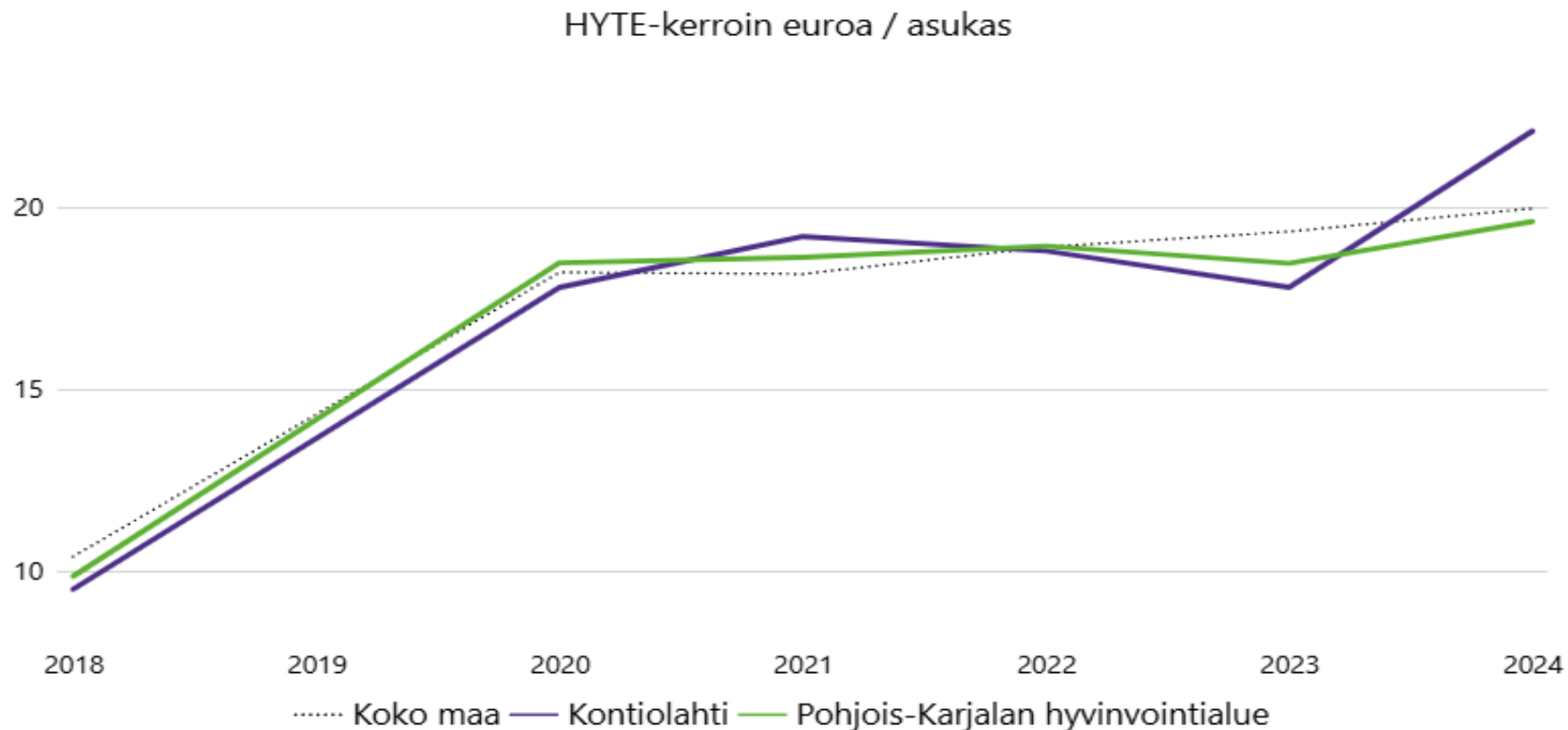
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
71,00

Yksikkö
indeksi

Hyte-kerroin 2018-2024

Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

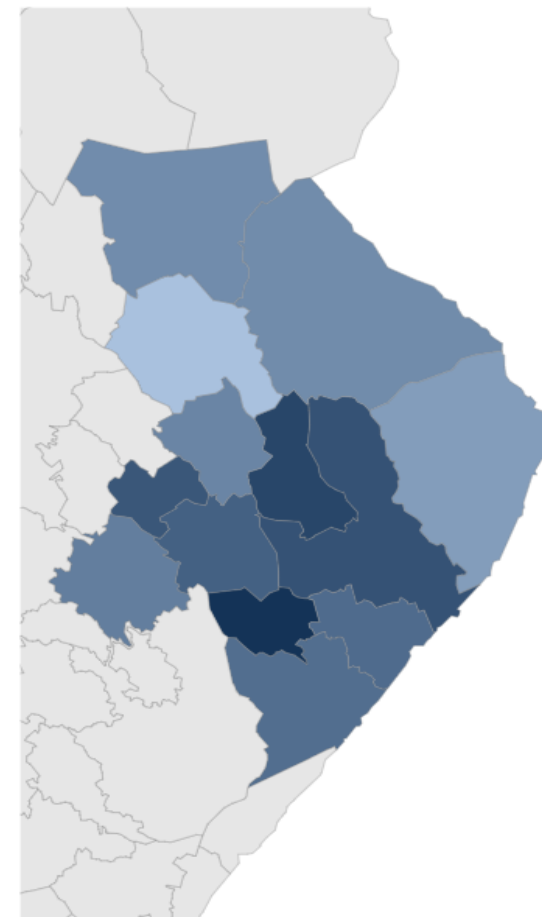
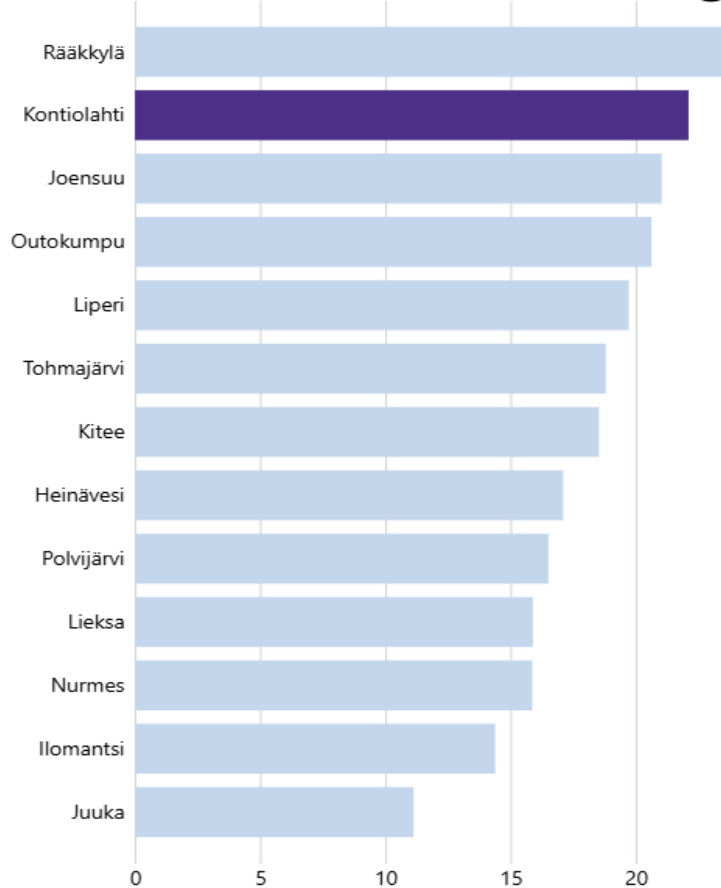
Uusin arvo (Oma kunta)
22,10

Yksikkö
e / asukas

Hyte-valtionosuudet 2025 Pohjois-Karjala

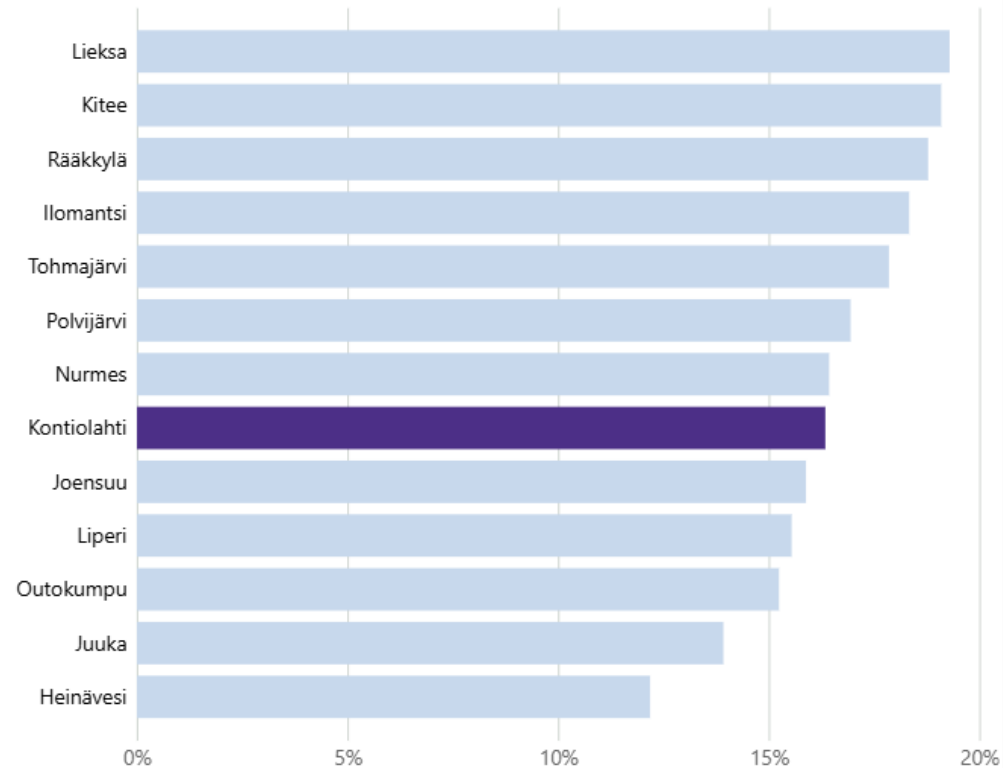
Kunta	Asukasluku	Kunnan HYTE-kerroin	Valtionosuus, €
Heinävesi	3001	0,55	51 309
Ilomantsi	4406	0,46	63 354
Joensuu	78062	0,68	1 641 390
Juuka	4259	0,36	47 364
Kitee	9689	0,60	179 466
Kontiolahti	15136	0,71	334 531
Lieksa	10228	0,51	162 491
Liperi	11969	0,64	235 949
Nurmes	9130	0,51	144 828
Outokumpu	6409	0,67	132 148
Polvijärvi	4064	0,53	67 073
Rääkkylä	1902	0,77	45 316
Tohmajärvi	4066	0,61	76 396

HYTE-kertoimeen perustuva valtionosuus, euroa/asukas

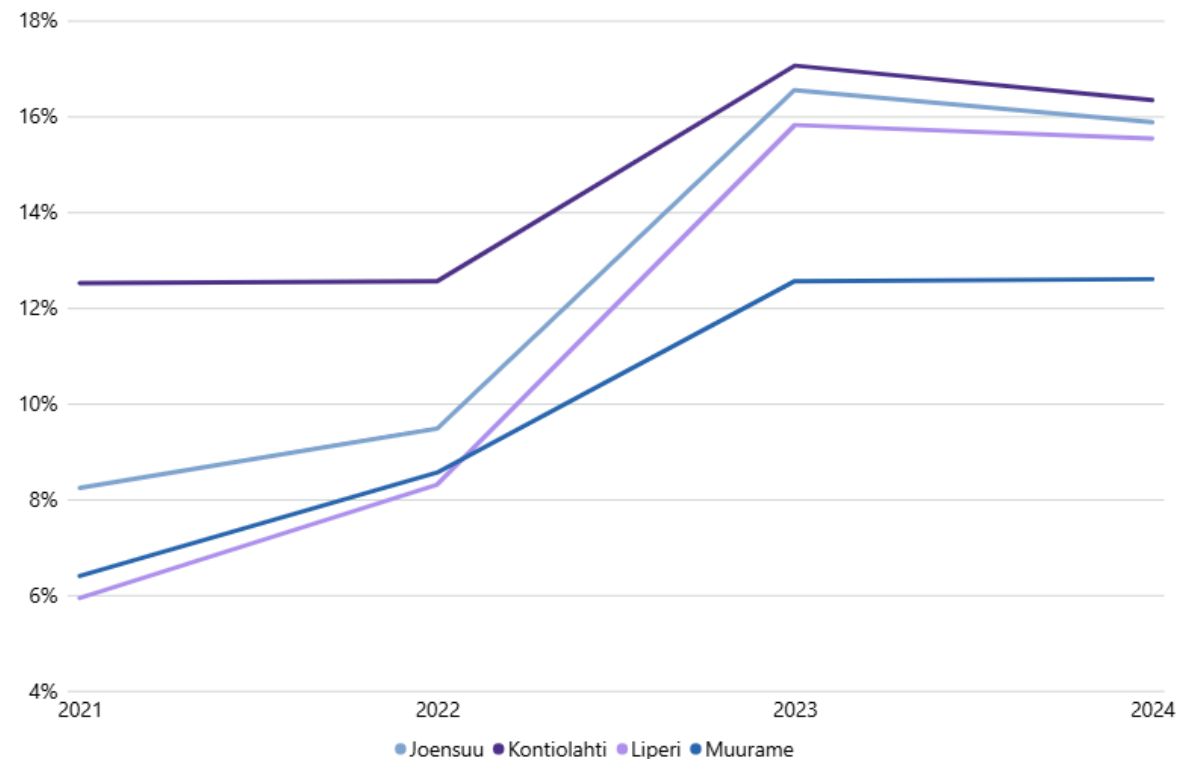

Hyte-kustannukset

Kunnan HYTE-kustannukset verrattuna kaikkien palveluiden kustannuksiin

Kustannusten osuus eri vuosina, %

Hyte-indikaattorit ja toteuma

HYTE-kerroin muodostuu kahdenlaisista indikaattoreista

Kuntien HYTE-kerroin

Prosessi-indikaattorit

Kunnan toiminta väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi

Liikunta
(5)

Kuntajohto (5)

Peruskoulut (4)

Kulttuuri
(1)

Tulosindikaattorit

Kunnan väestön terveys ja hyvinvointi

Ylipaino

Koettu terveys

Koulu-
pudokkaat

Työkyvyttö-
myyseläke

Kaatumis-
hoitajaksot

Toimeen-
tulotuki

Prosessi-indikaattorit 1/2

Peruskoulut

1. Oppilaiden **poissaolotuntien kokonaismäärää seurataan**.
2. **Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus** tehdään kolmen vuoden välein.
3. **Koulussa noudatetaan kouluruokailusuositusta** koululounaan ja välipalojen järjestämisessä.
4. Koulussa on **pitkät liikuntavälitunnit**.

Liikunta

5. Kunta kutsuu säännöllisesti koolle **liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen**.
6. Kunnassa järjestetään **kohdennettuja liikkumisryhmiä** liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille.
7. Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten päätösten **vaikutusten ennakoarviointiin**.
8. Lasten ja nuorten **liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain** hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa.
9. Kunnassa toimii **poikkihallinnollinen työryhmä**, jossa käsitellään liikunnan edistämistä.

Prosessi-indikaattorit 2/2

Kuntajohto

10. Tarkastuslautakunnan tekemässä **arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain** kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen.

11. Valtuustolle **raportoidaan vuosittain** väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista.

12. Kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmassa **määritellään vuosittain mittarit**, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista.

13. Kunnassa toimii tehtävään nimetty **asiantuntija joka koordinoi** hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä.

14. Kunnan palveluiden kehittämisessä **hyödynnetään asiakasraateja ja -foorumeja**.

Kulttuuri

15. Kunnalla käytössä jokin pysyvä käytäntö, jolla kunta järjestää tai tukee taloudellisesti kulttuuriin osallistumisen kynnystä madaltavaa **vapaaehtoistoimintaa**.

Tietolähde:

THL:n tiedonkeruut

www.teaviisari.fi

Tulosindikaattorit – muutos

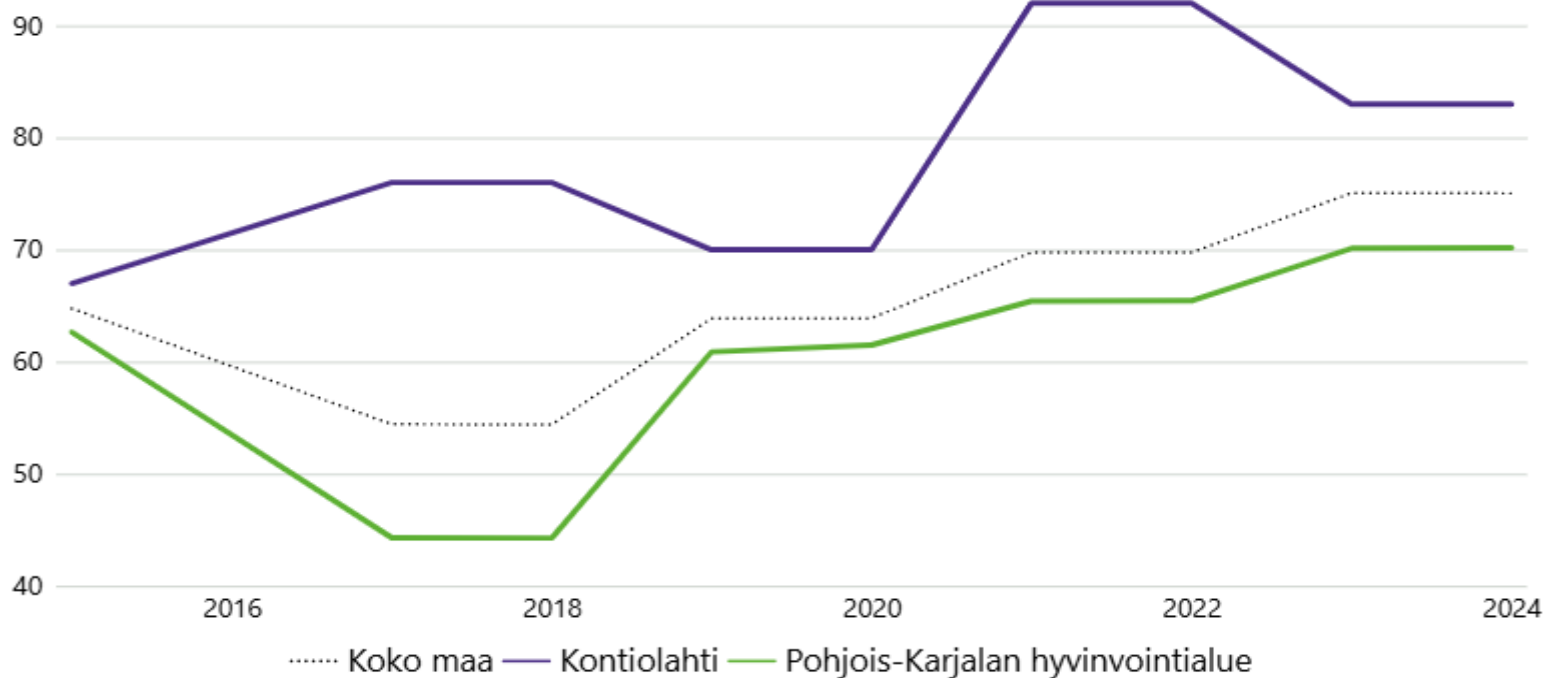
1. Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista (Sotkanet nro. 286), Kouluterveyskysely
2. Ylipaino, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista (Sotkanet nro. 3906), Kouluterveyskysely
3. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä (Sotkanet nro. 3219), Tutkintorekisteri
4. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä (Sotkanet nro. 234), Toimeentulotukirekisteri
5. Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25–64-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä (Sotkanet nro. 306), Eläketurvakeskus
6. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön (Sotkanet nro. 3959), Hoitoilmoitusrekisteri

Prosessi-indikaattoreiden toteuma

diagrammit, vertailutietona Pohjois-Karjalan
hyvinvointialue ja koko maa.

Peruskoulut

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

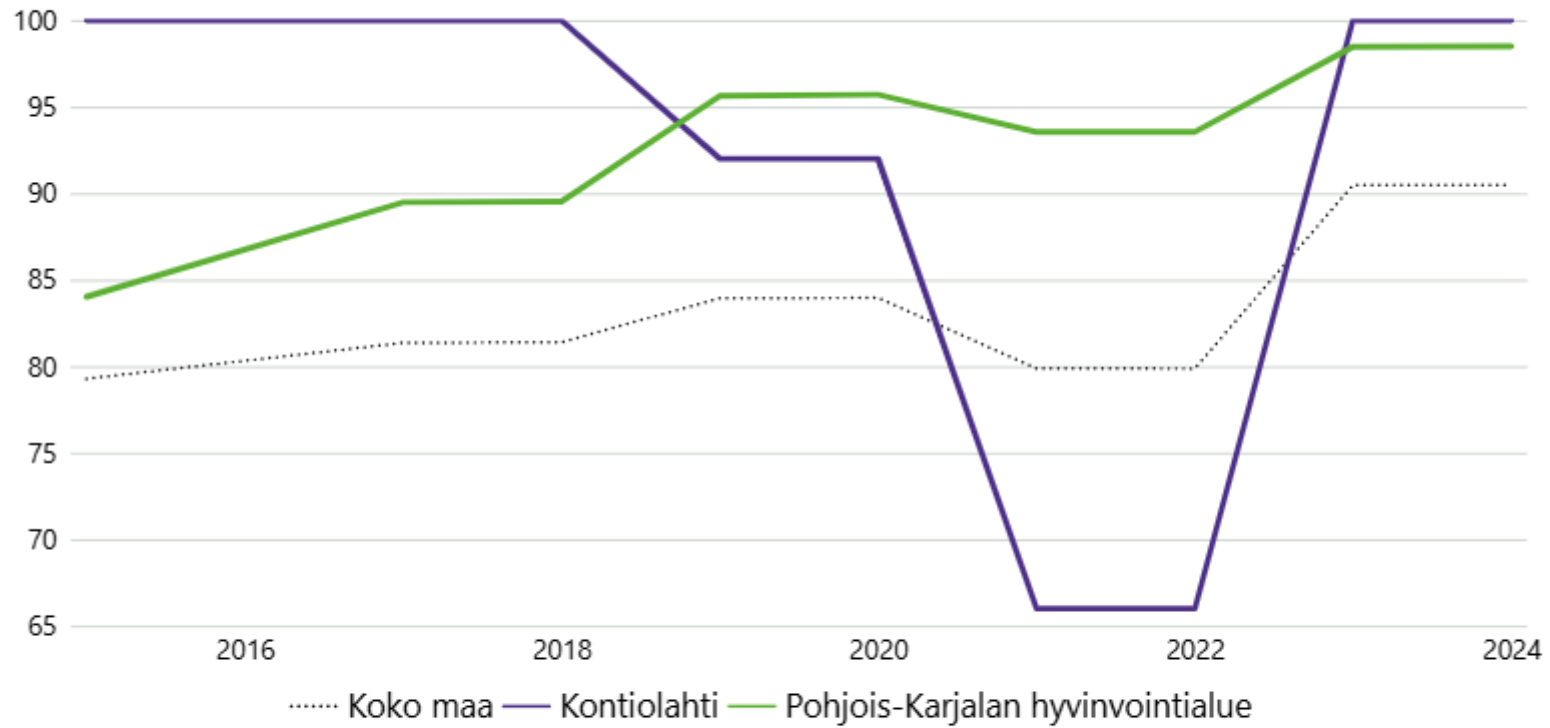
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
83,00

Yksikkö
%

Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

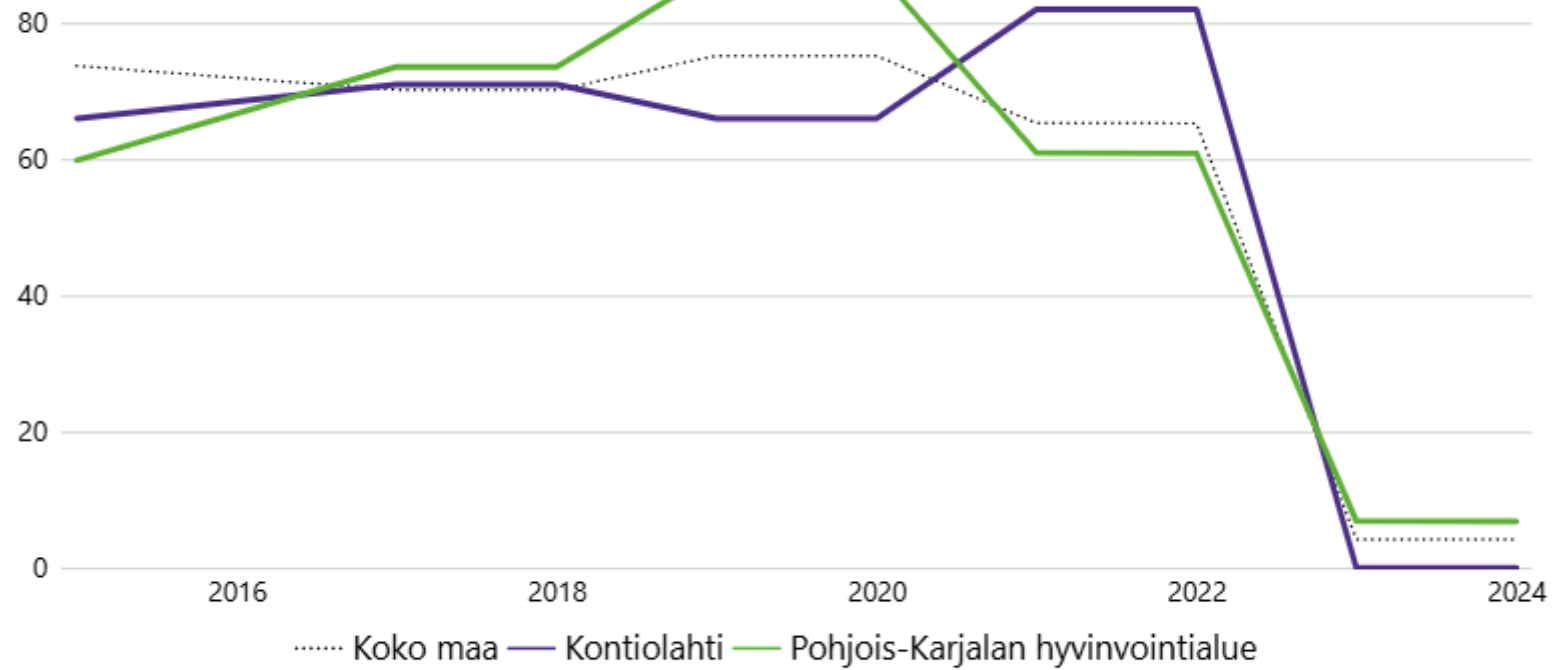
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
100,00

Yksikkö
%

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

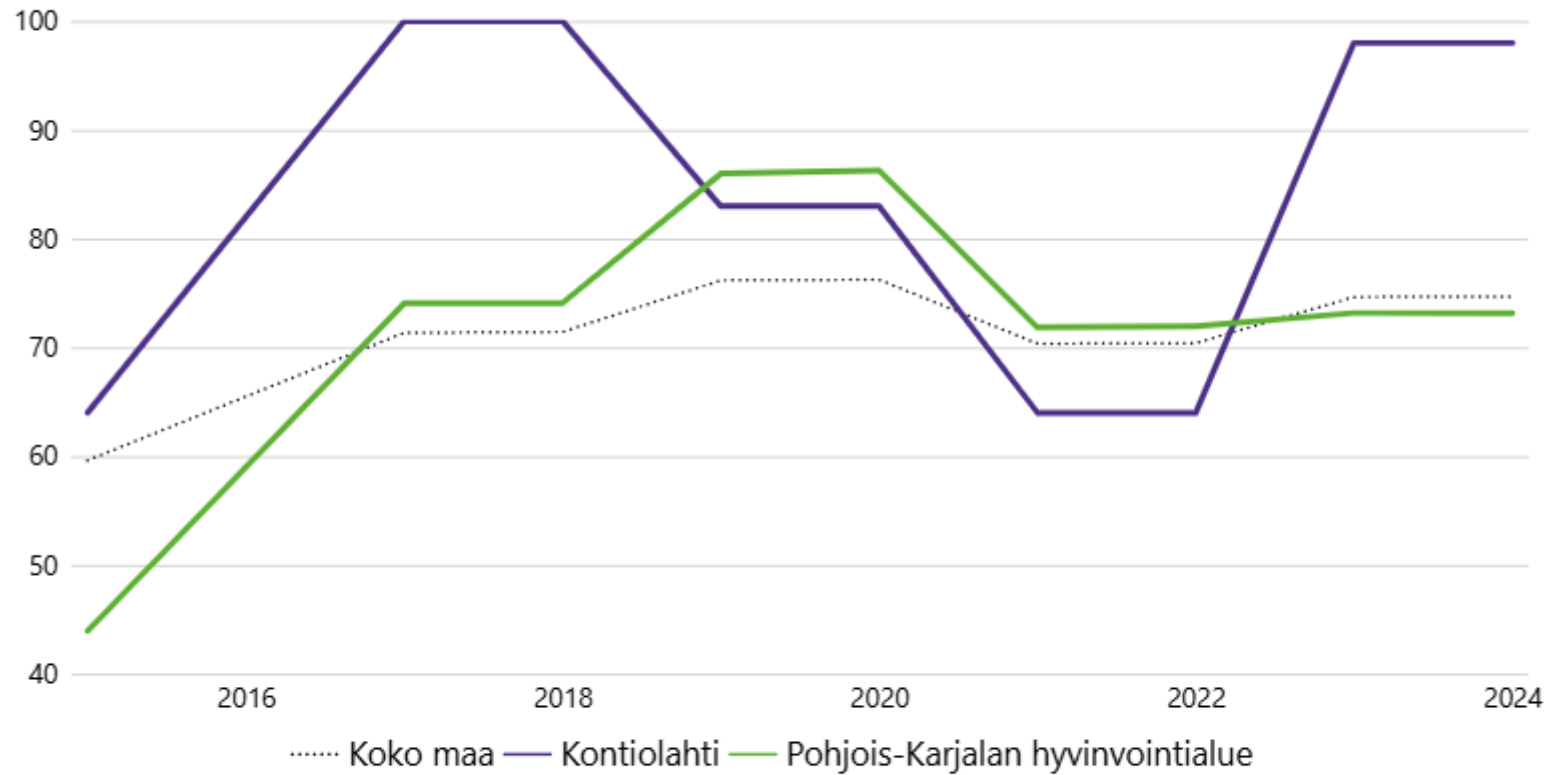
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
0,00

Yksikkö
%

Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

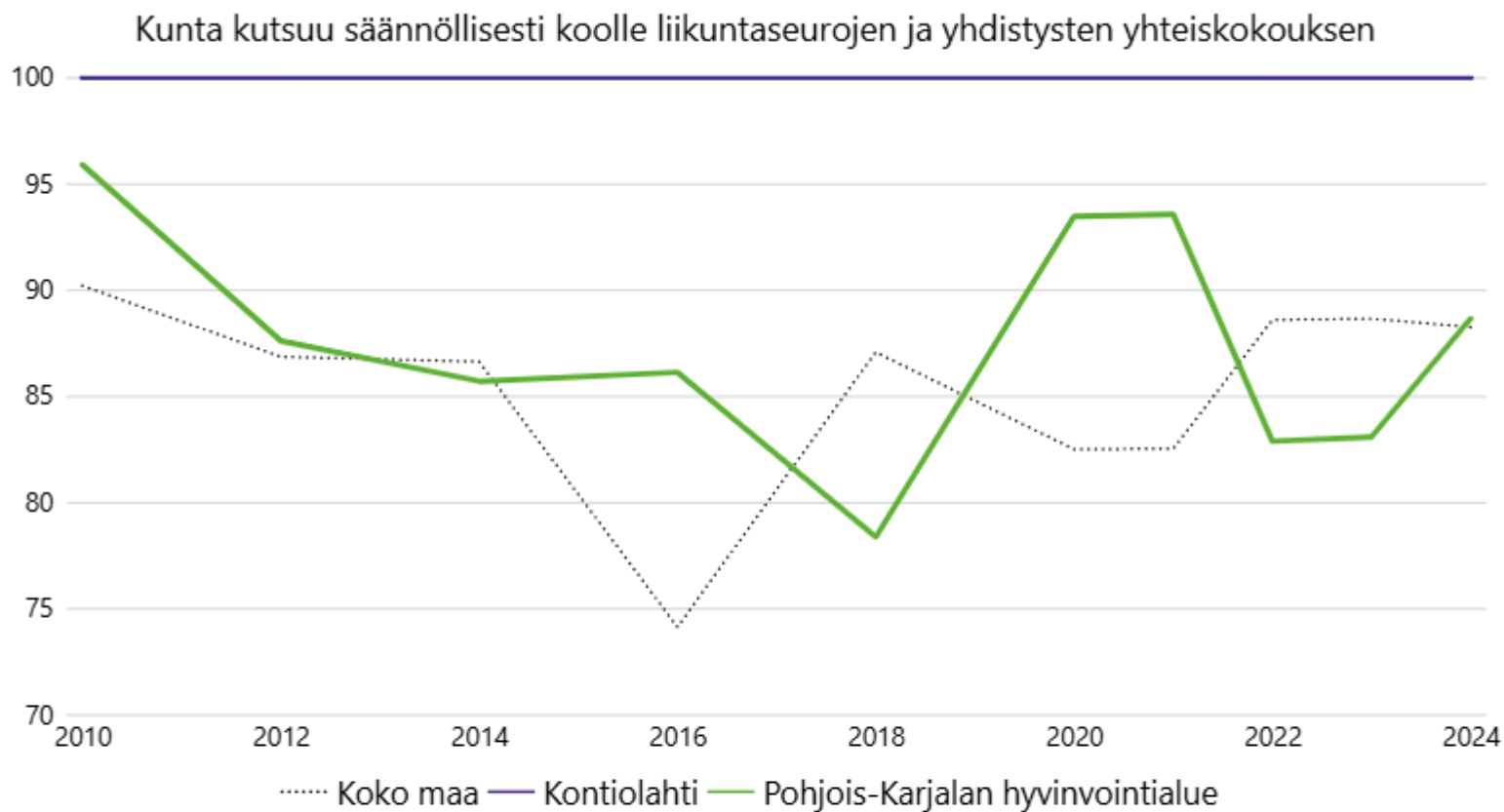
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
98,00

Yksikkö
%

Liikunta

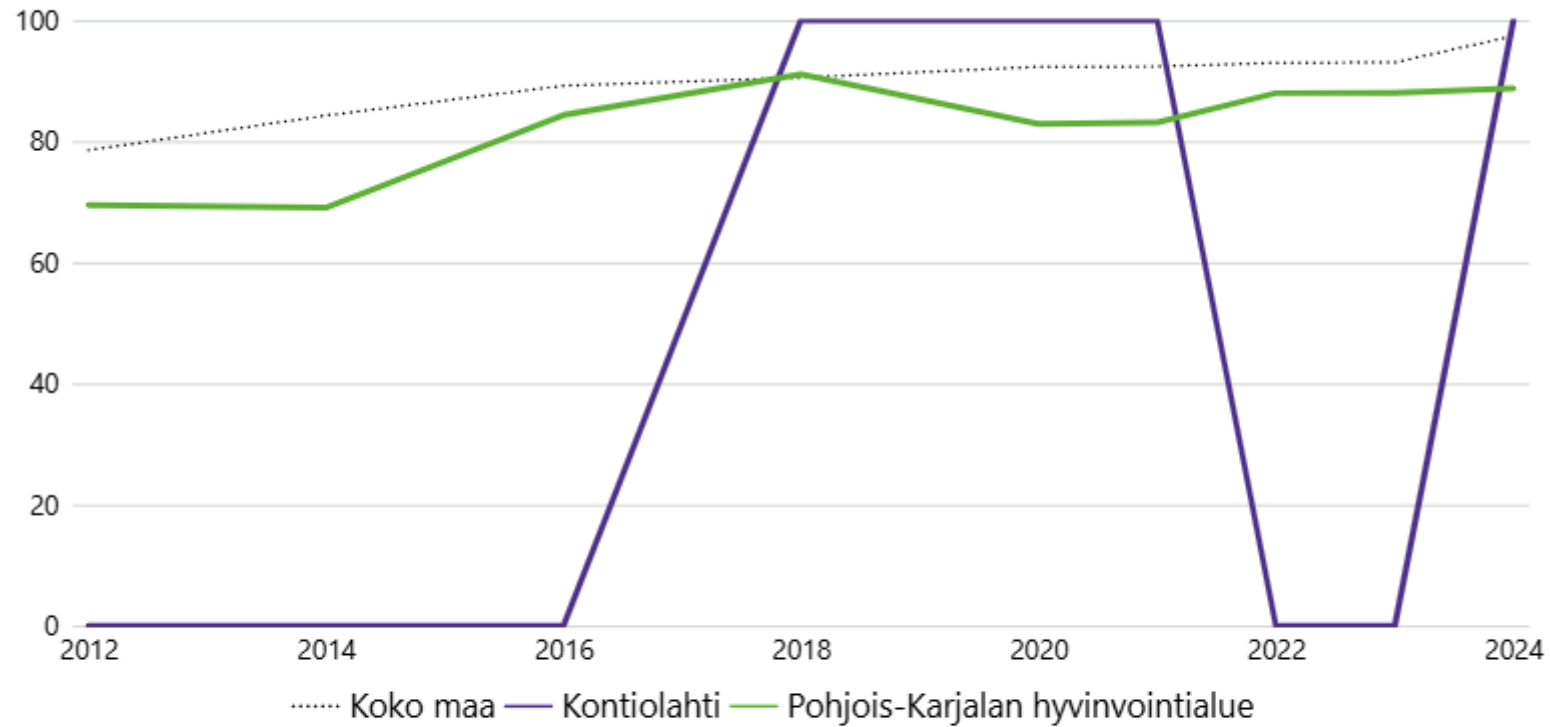
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
100,00

Yksikkö
indeksi

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

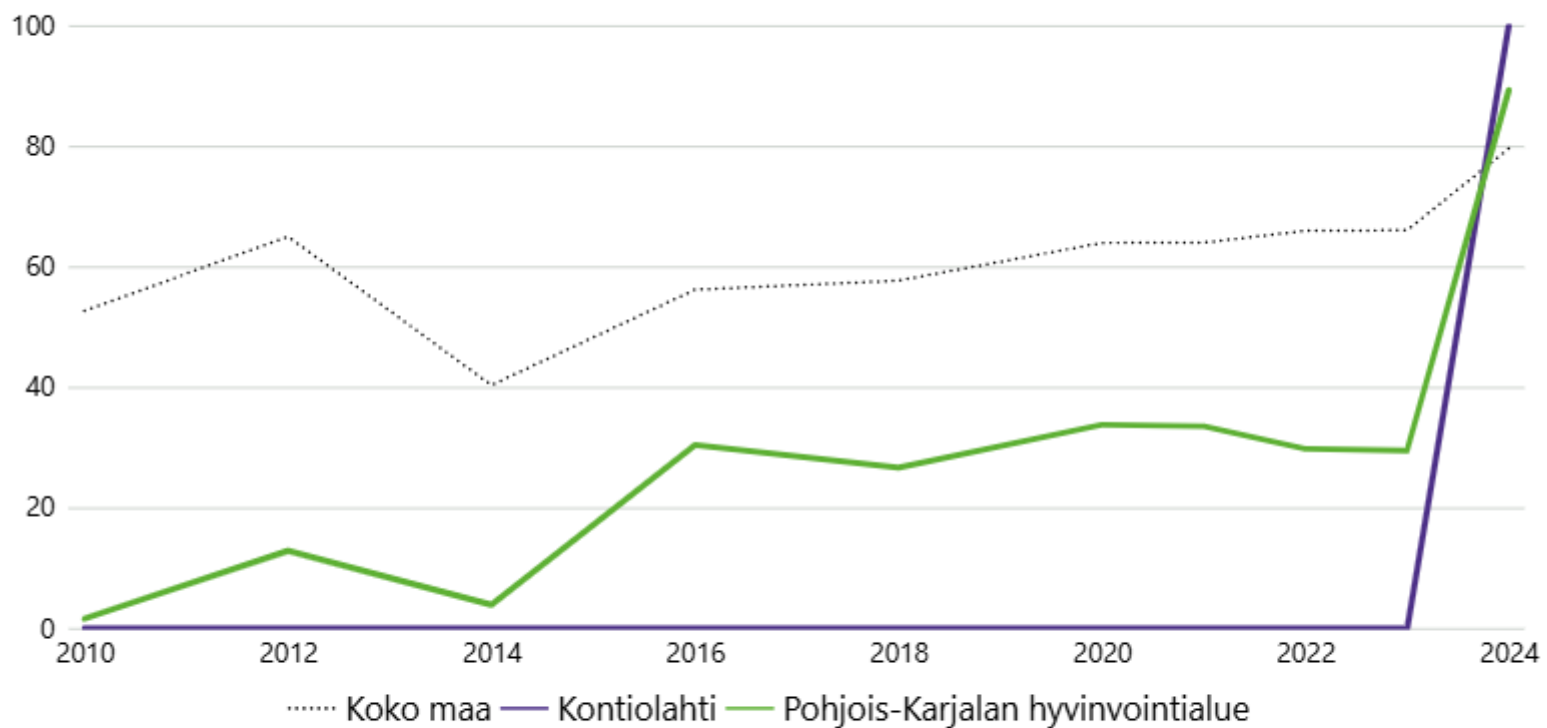
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
100,00

Yksikkö
indeksi

Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

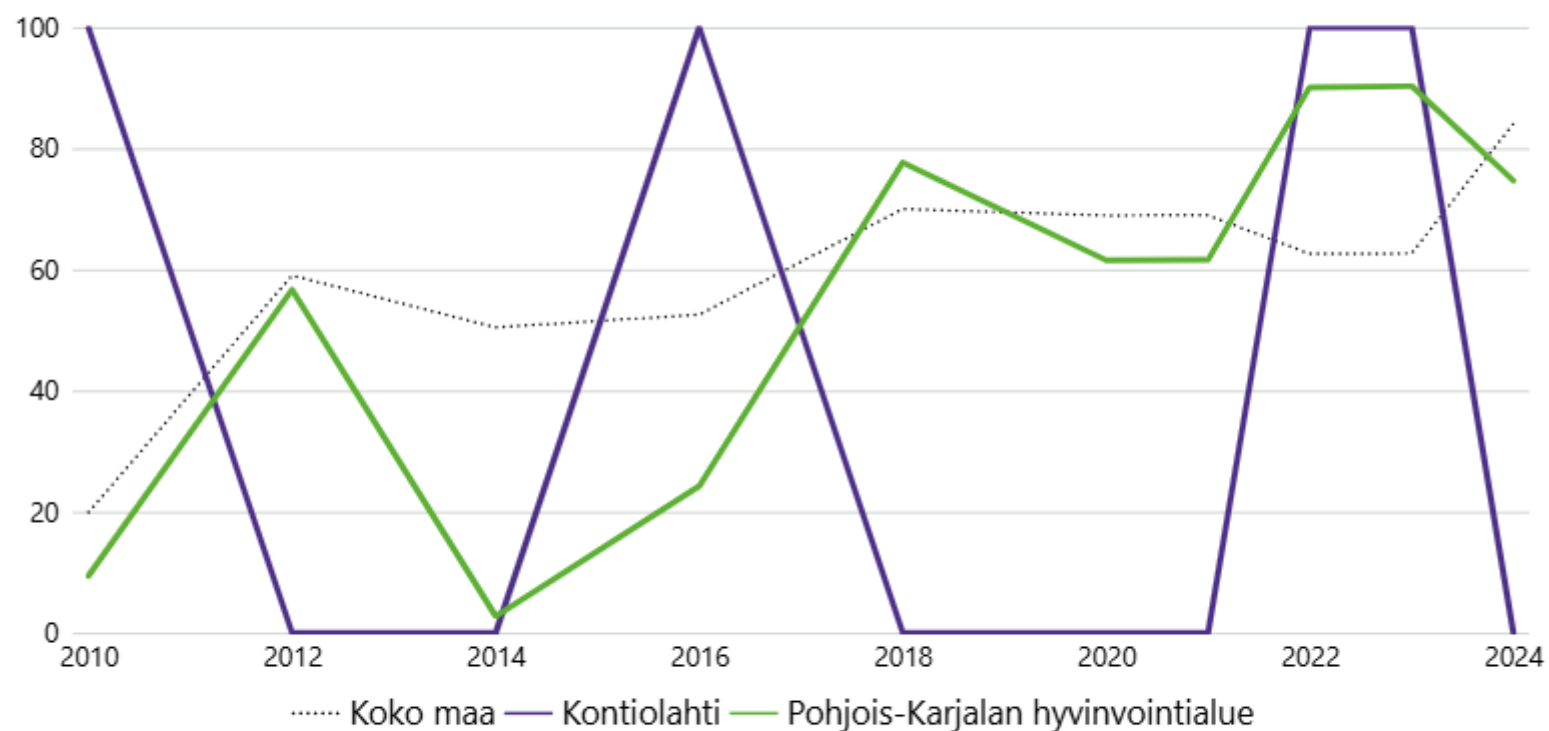
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
100,00

Yksikkö
indeksi

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

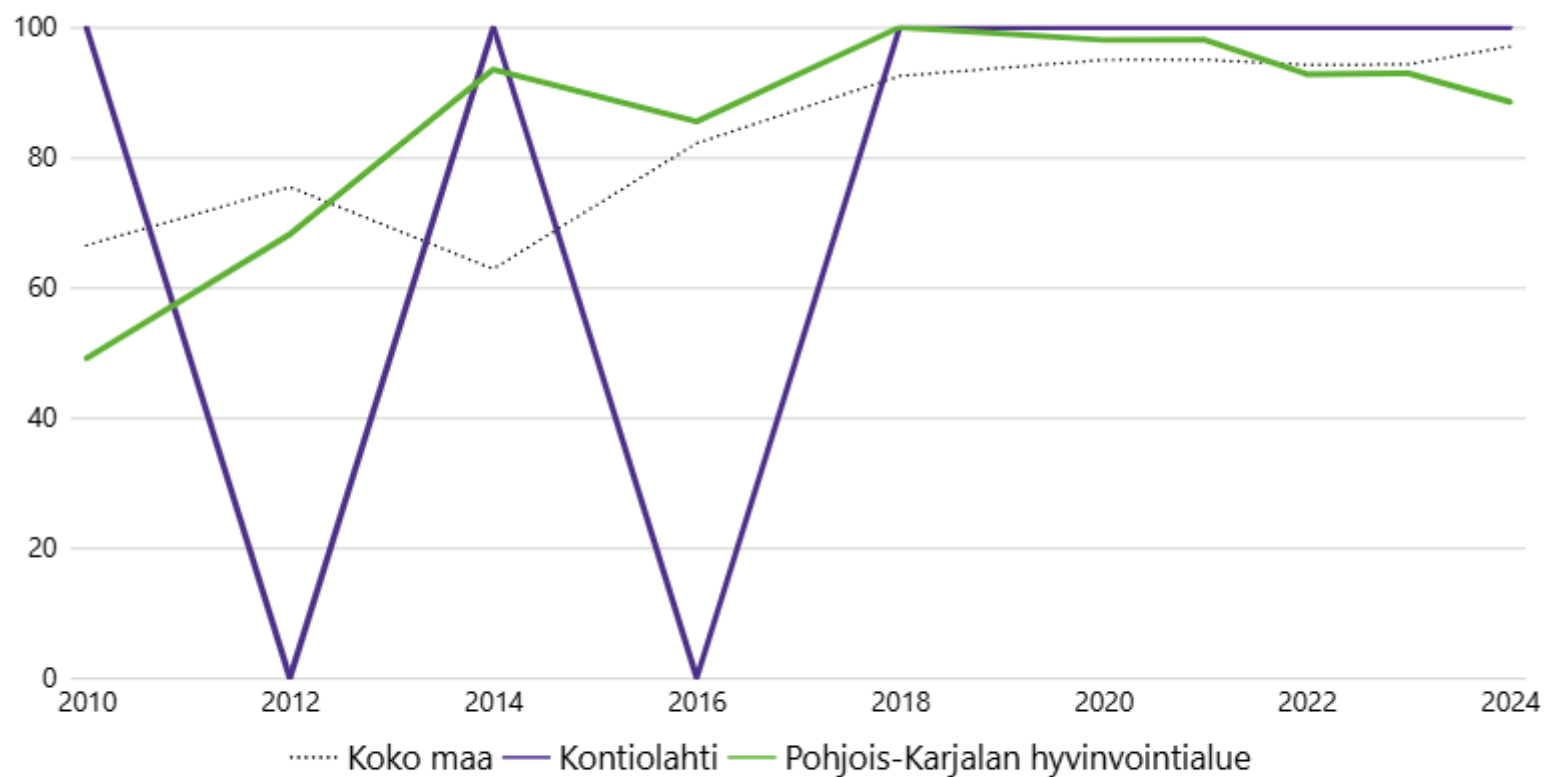
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
0,00

Yksikkö
indeksi

Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

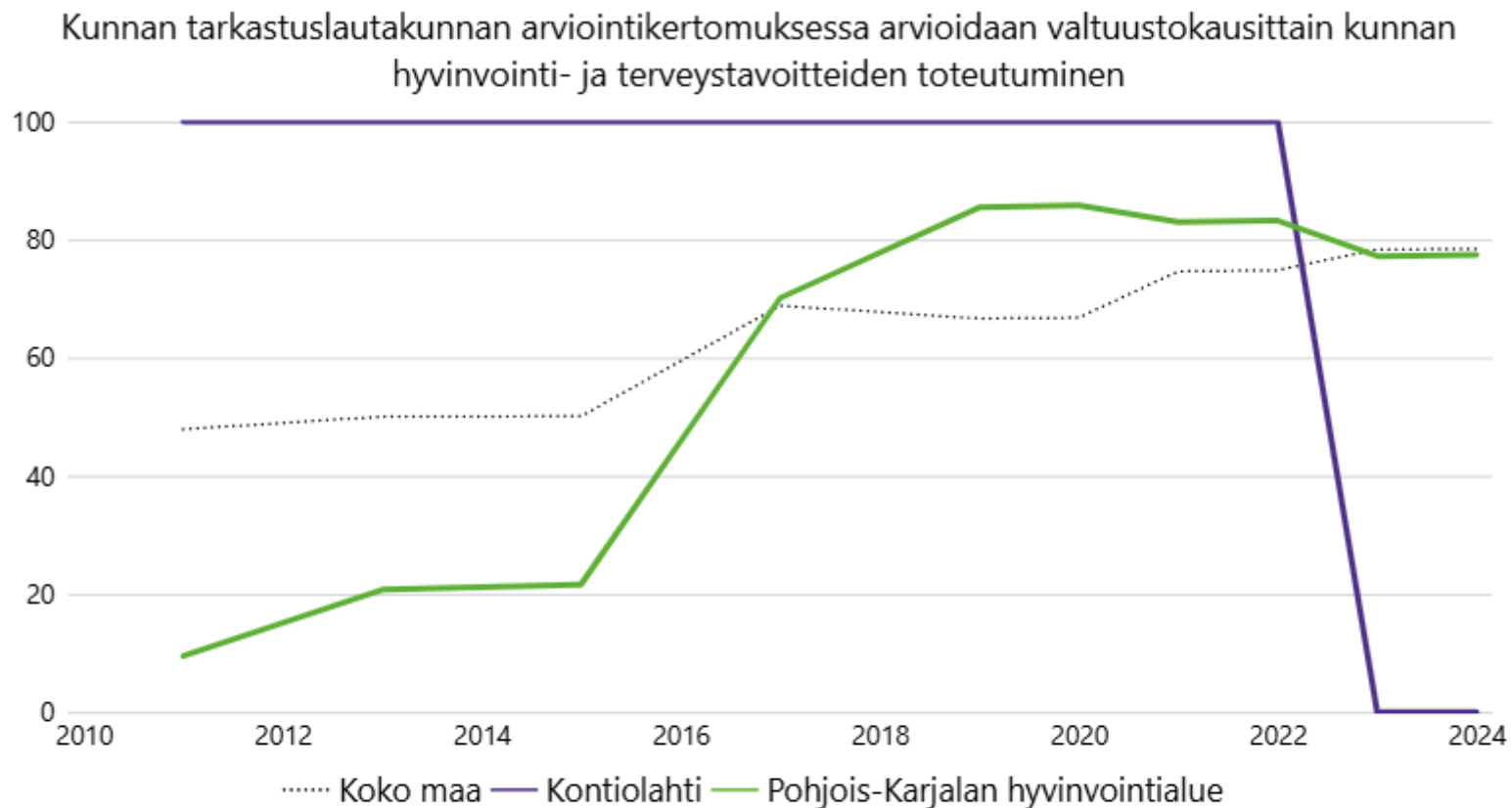
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
100,00

Yksikkö
indeksi

Kuntajohto

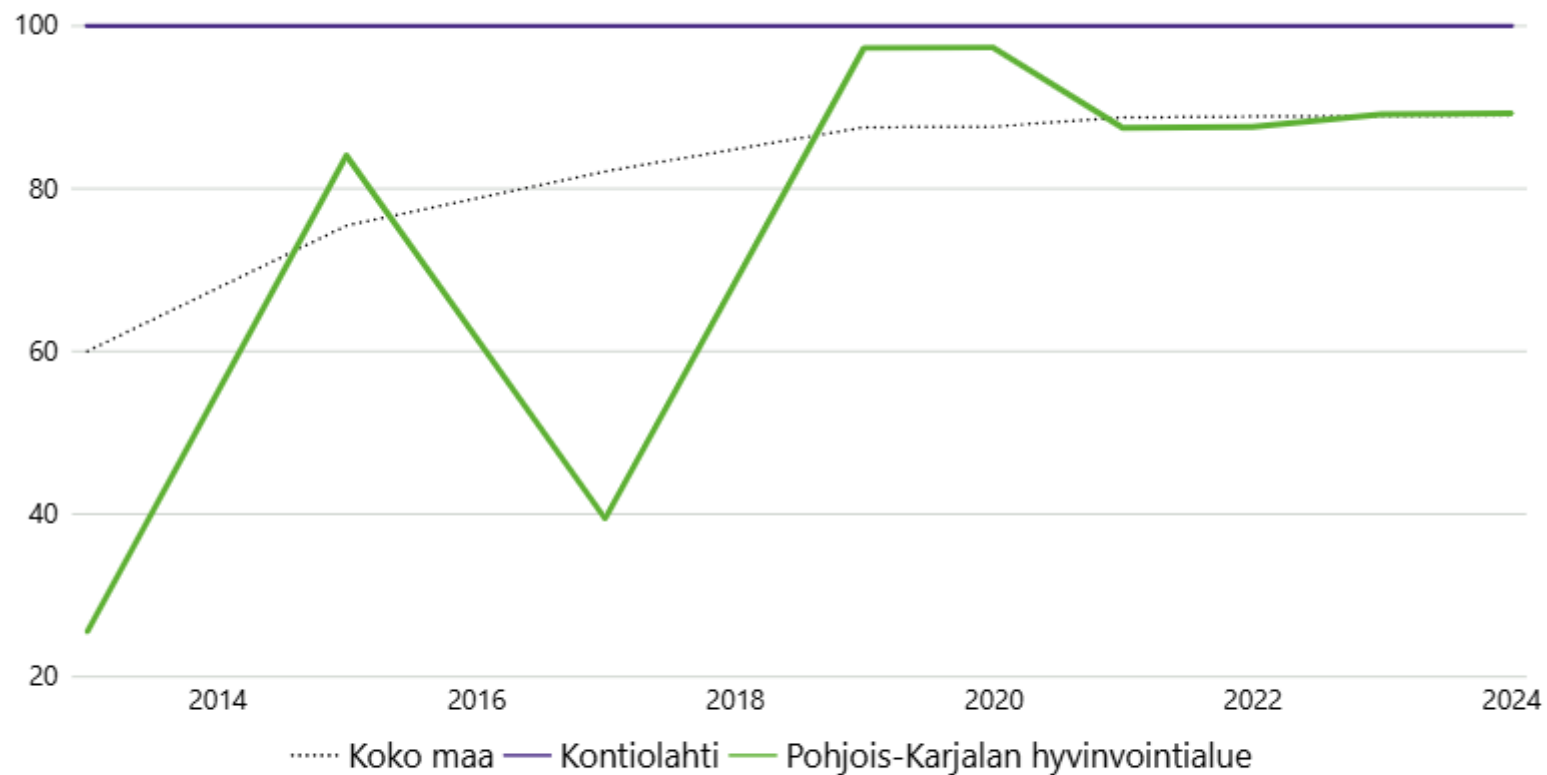
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
0,00

Yksikkö
indeksi

Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

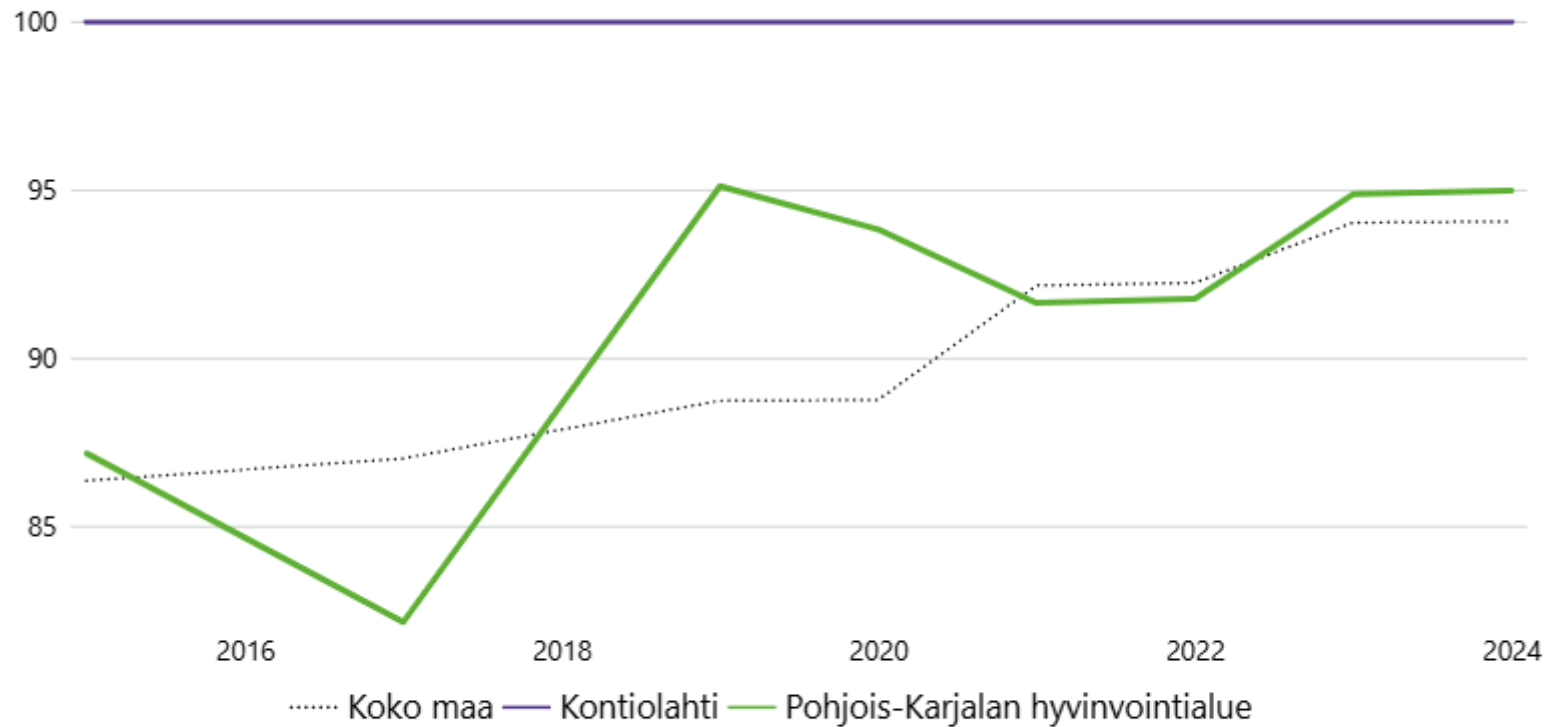
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
100,00

Yksikkö
indeksi

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

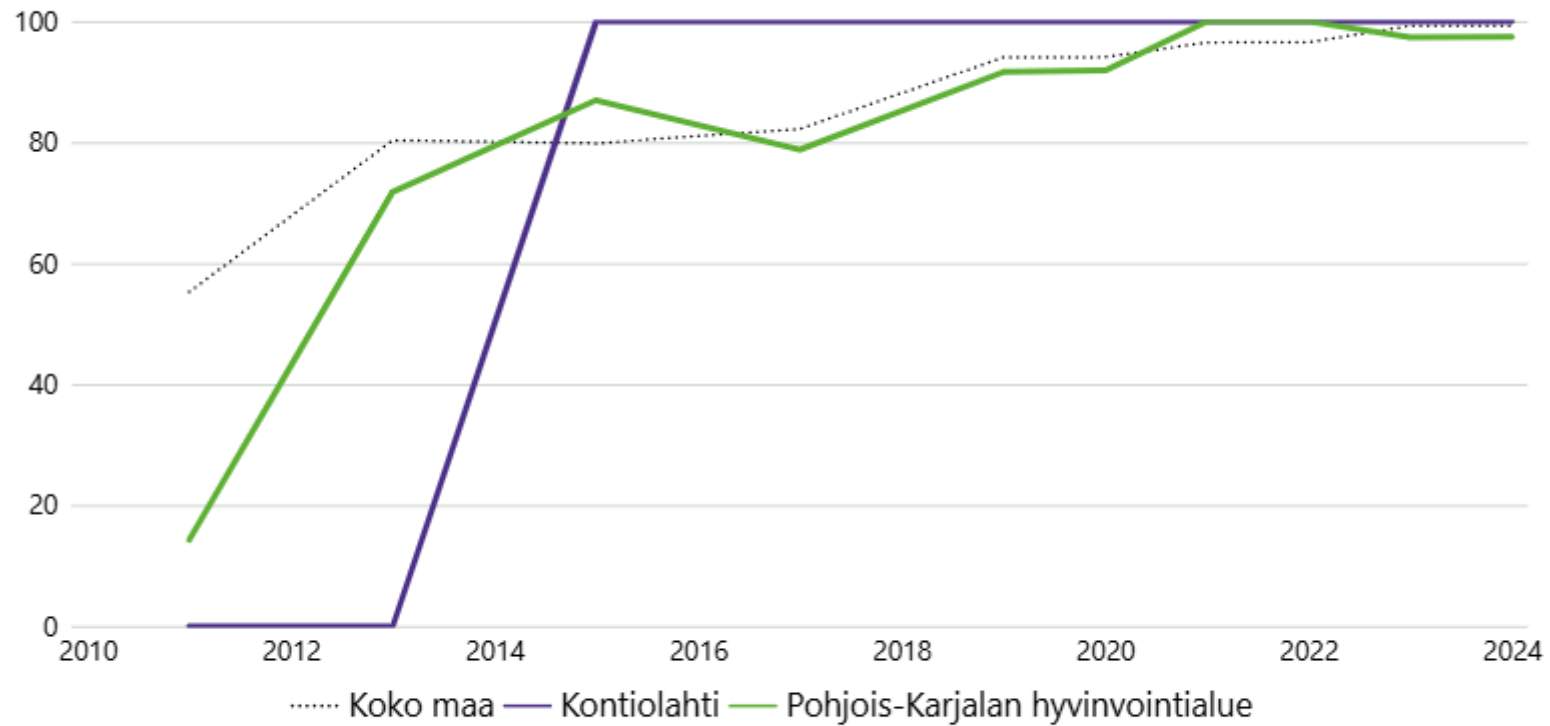
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
100,00

Yksikkö
indeksi

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

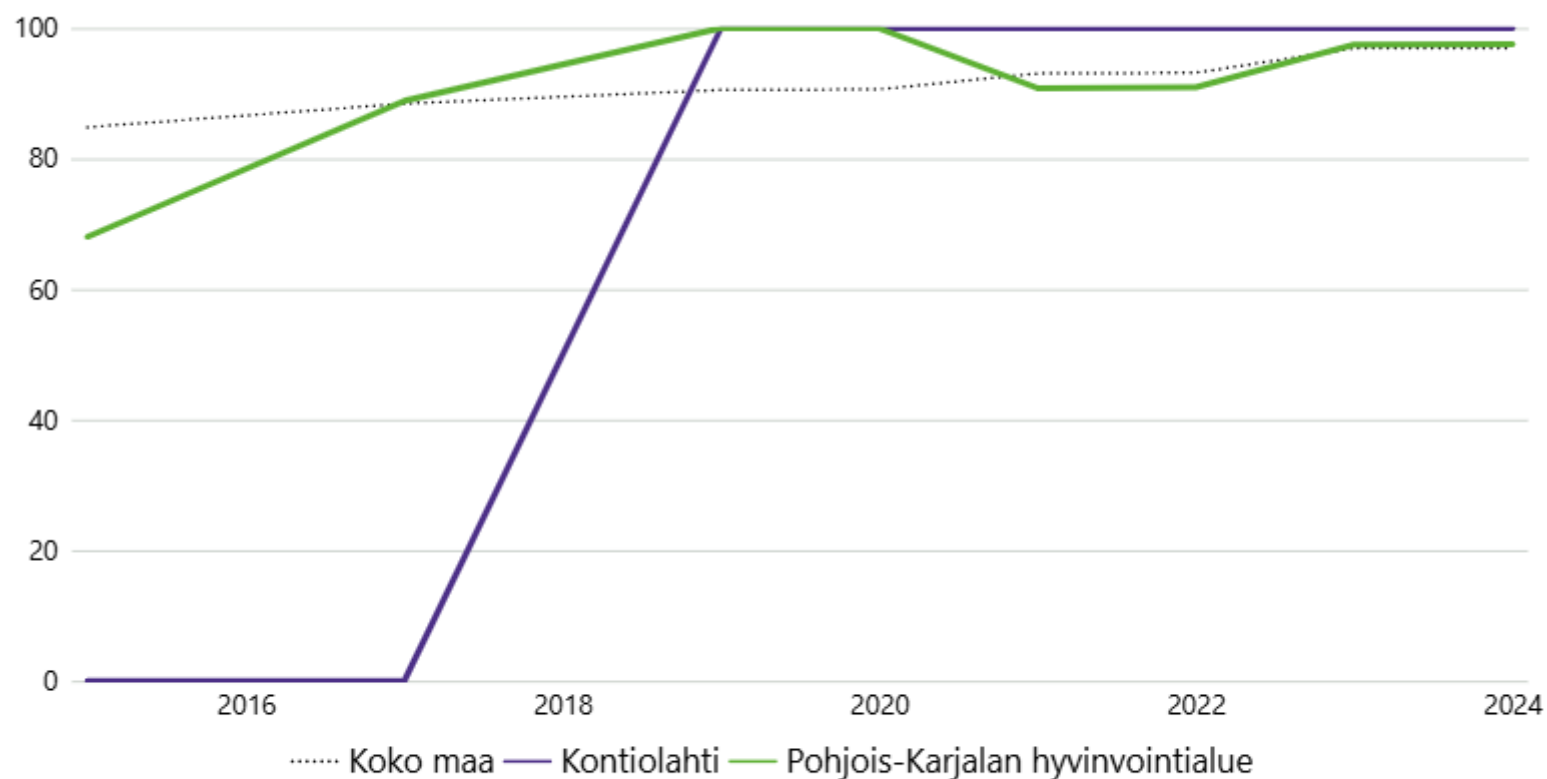
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
100,00

Yksikkö
indeksi

Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

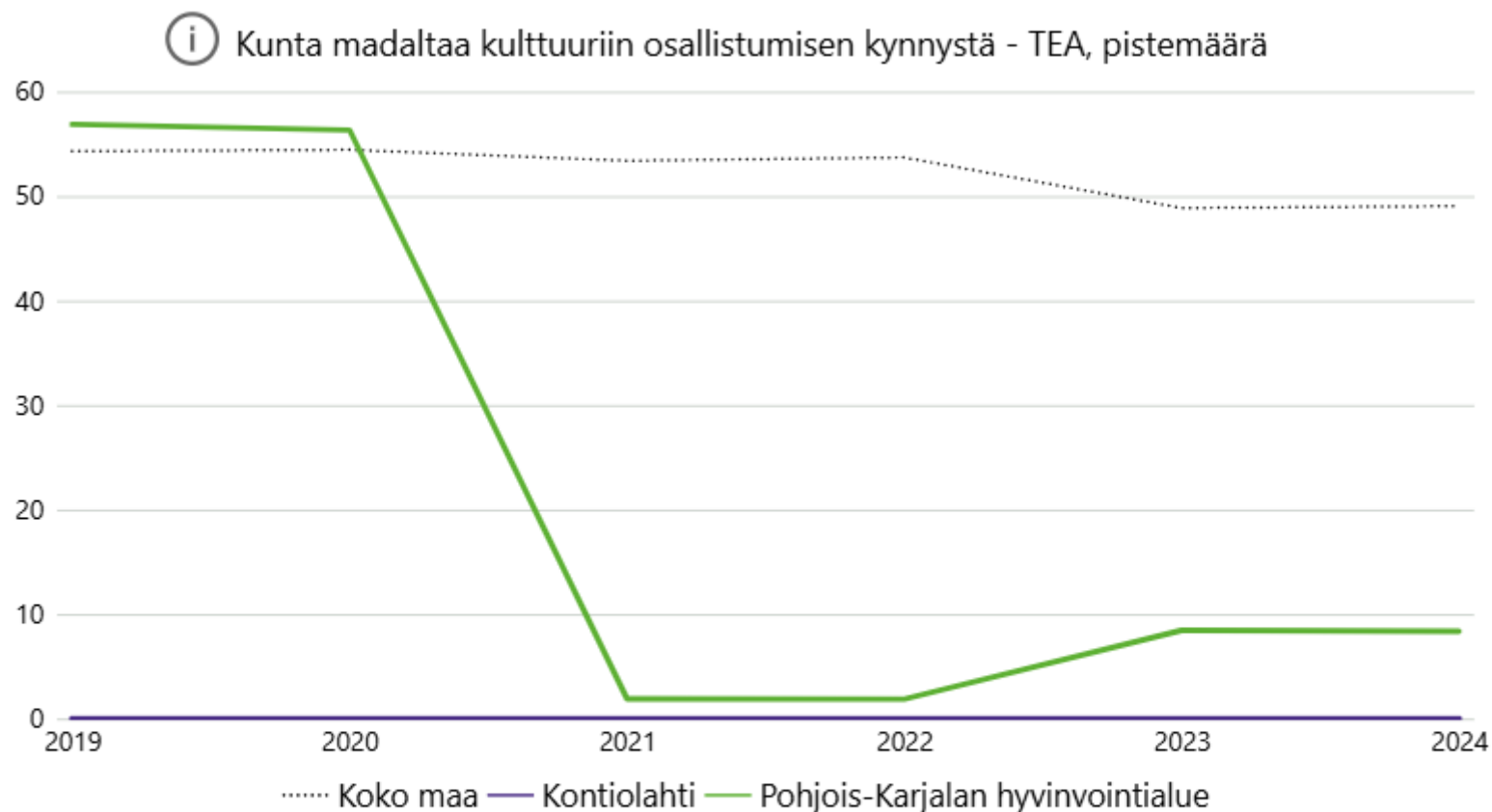
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
100,00

Yksikkö
indeksi

Kulttuuri

Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

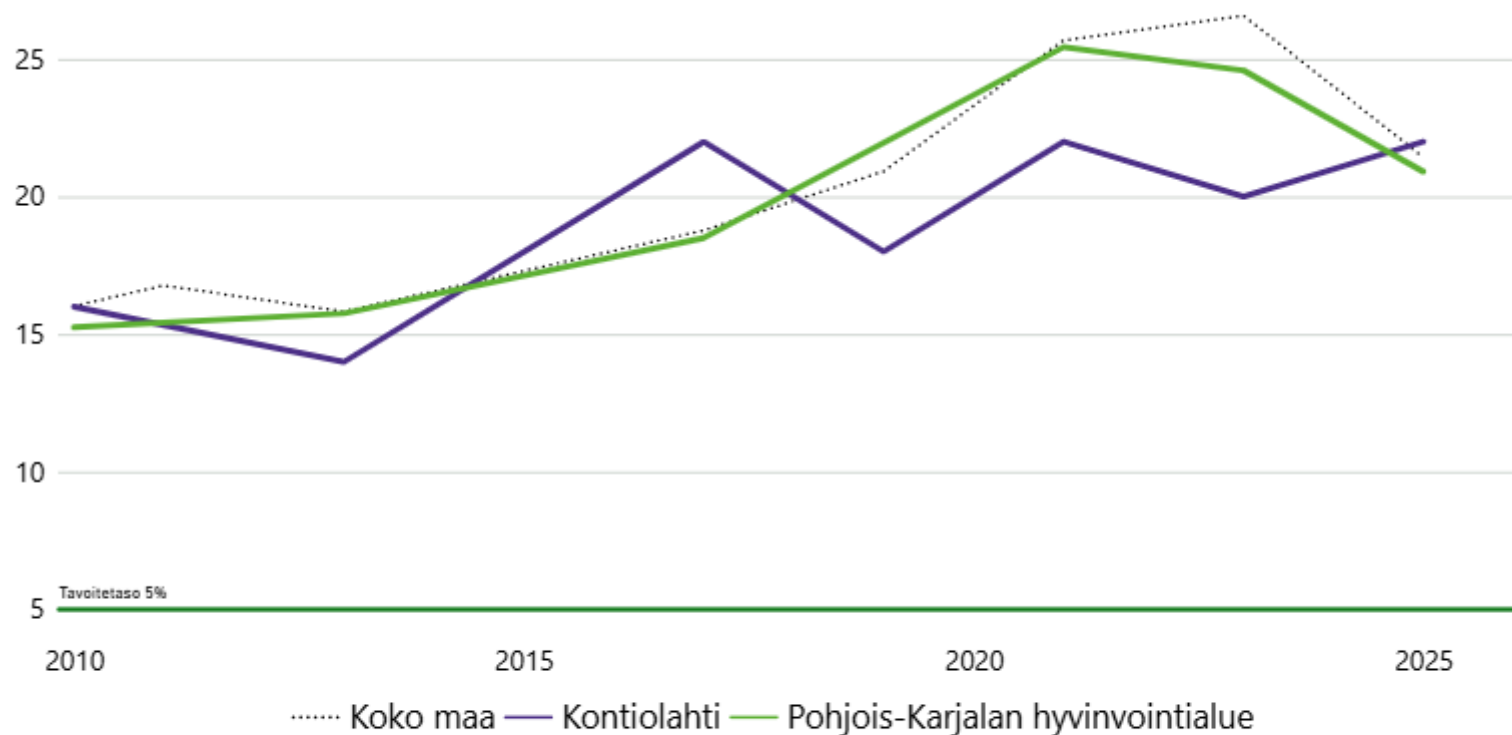
Uusin arvo (Oma kunta)
0,00

Yksikkö
indeksi

Tulosindikaattoreiden toteuma

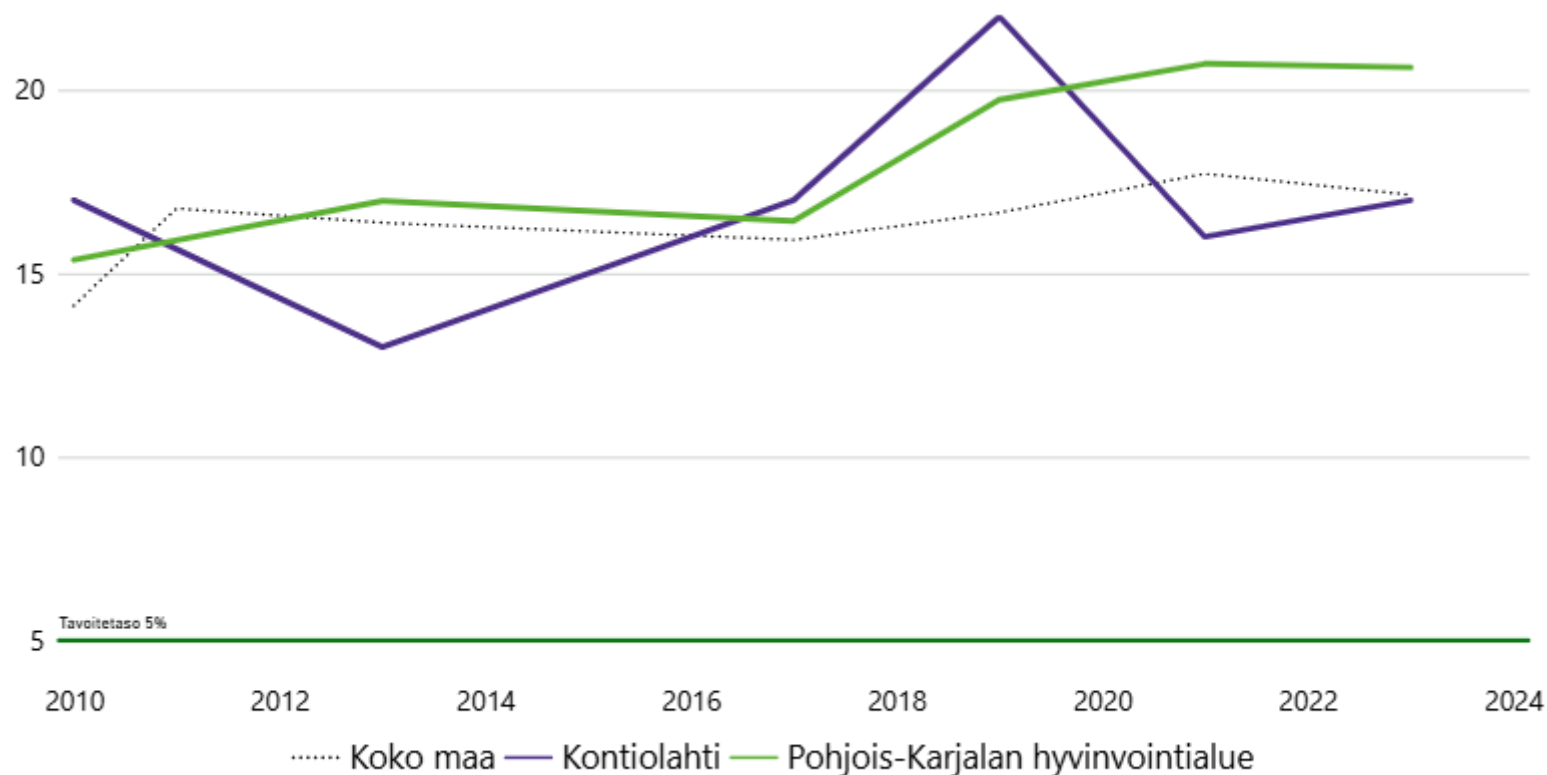
diagrammit, vertailutietona Pohjois-Karjalan
hyvinvointialue ja koko maa.

Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. lk oppilaista

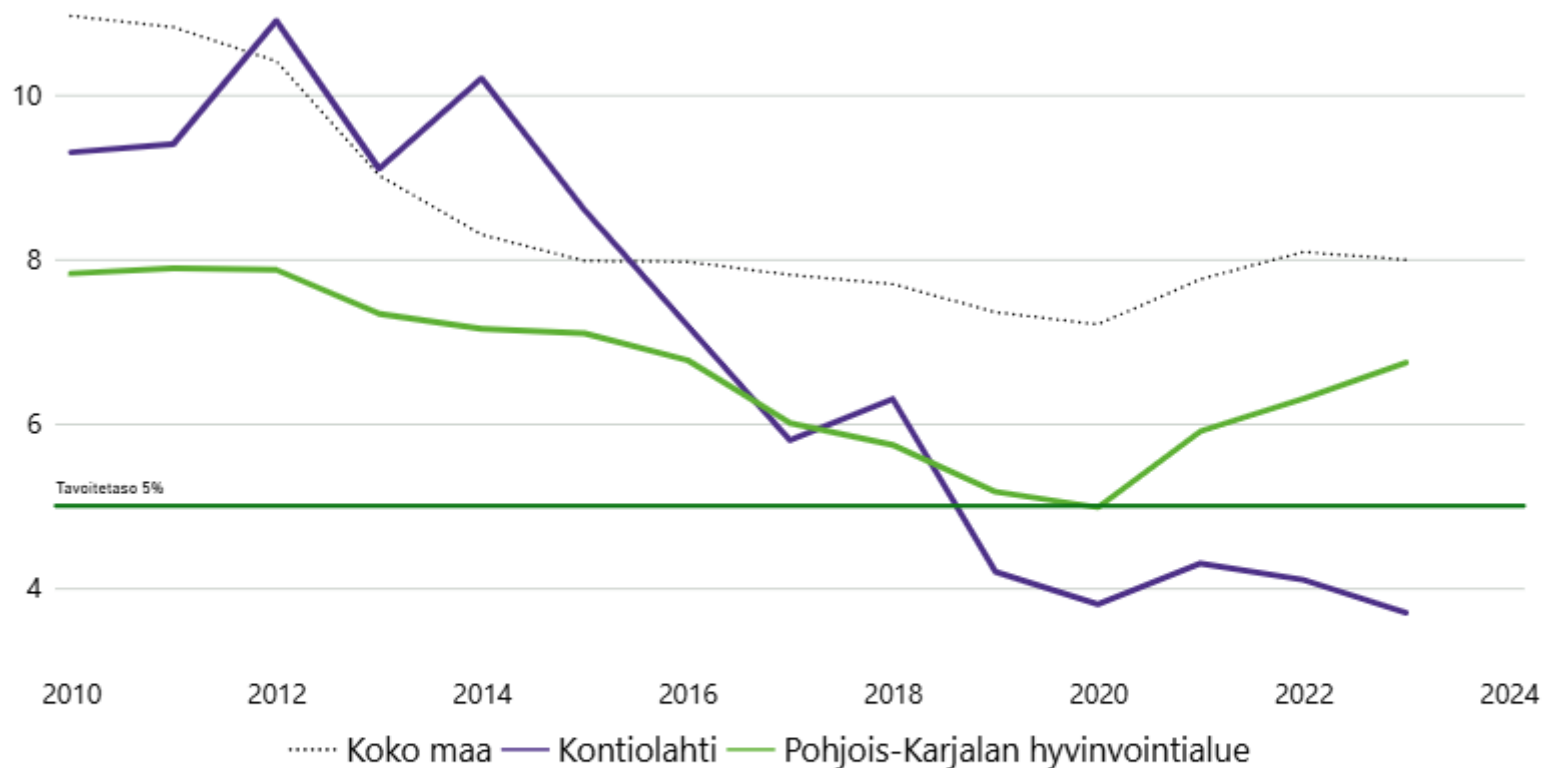

Lähde: Kouluterveyskysely, THL
 Tiedon ajankohta: 2025
 Uusin arvo (Oma kunta): 22,00
 Yksikkö: %

Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 – 24-v. % vastaavan ikäisestä väestöstä

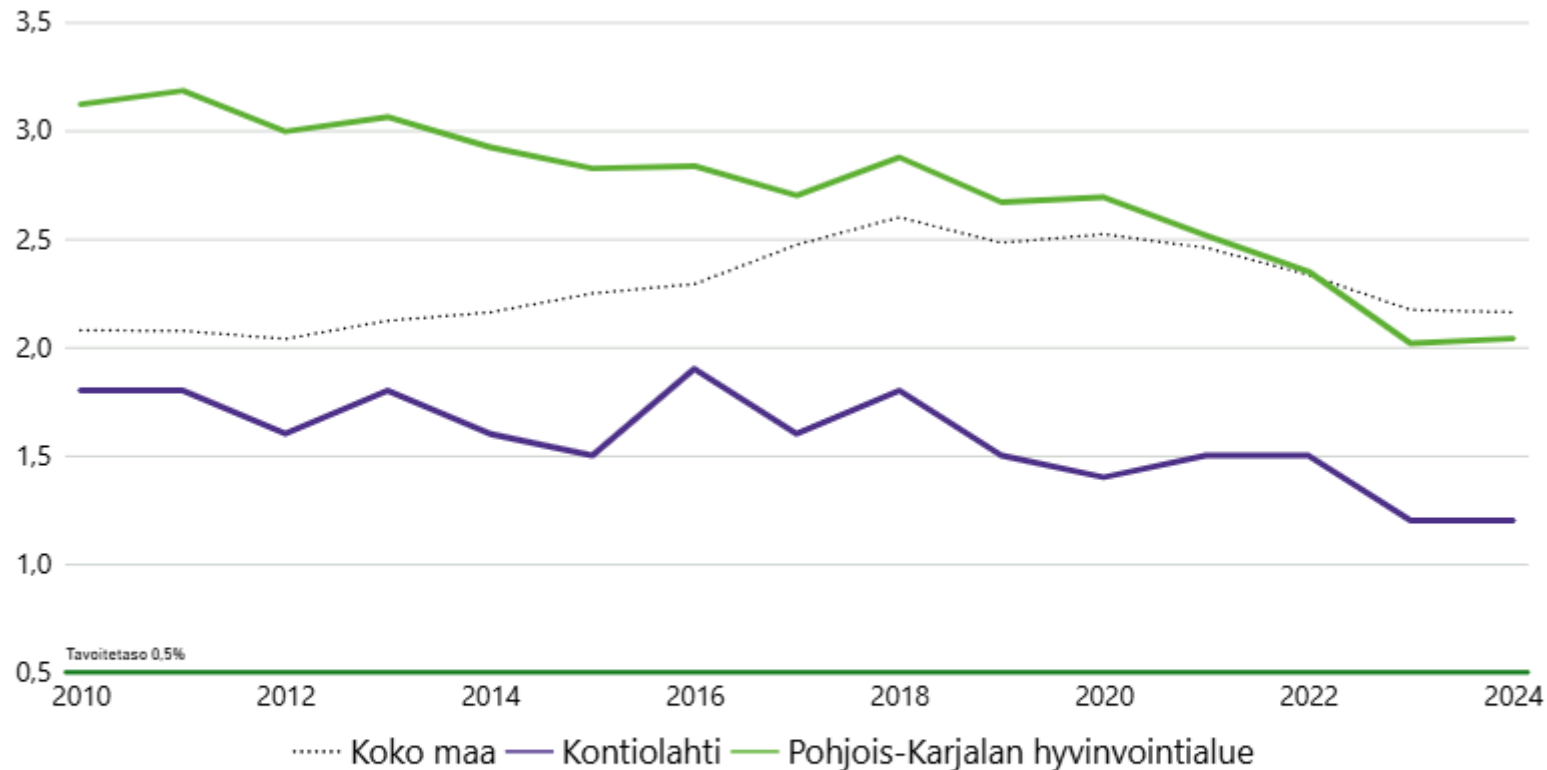
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2023

Uusin arvo (Oma kunta)
3,70

Yksikkö
%

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 – 74 vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

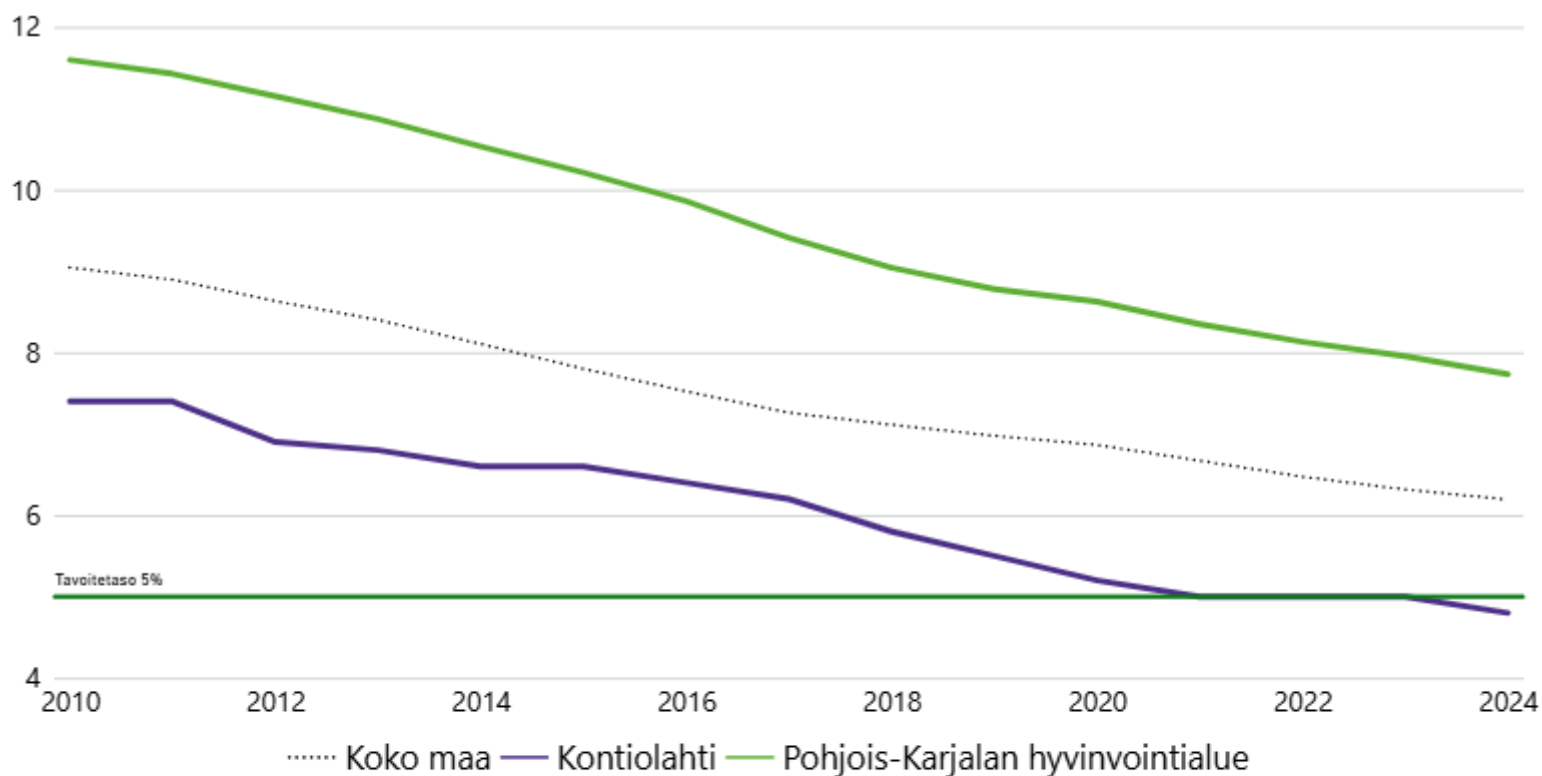
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
1,20

Yksikkö
%

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 – 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

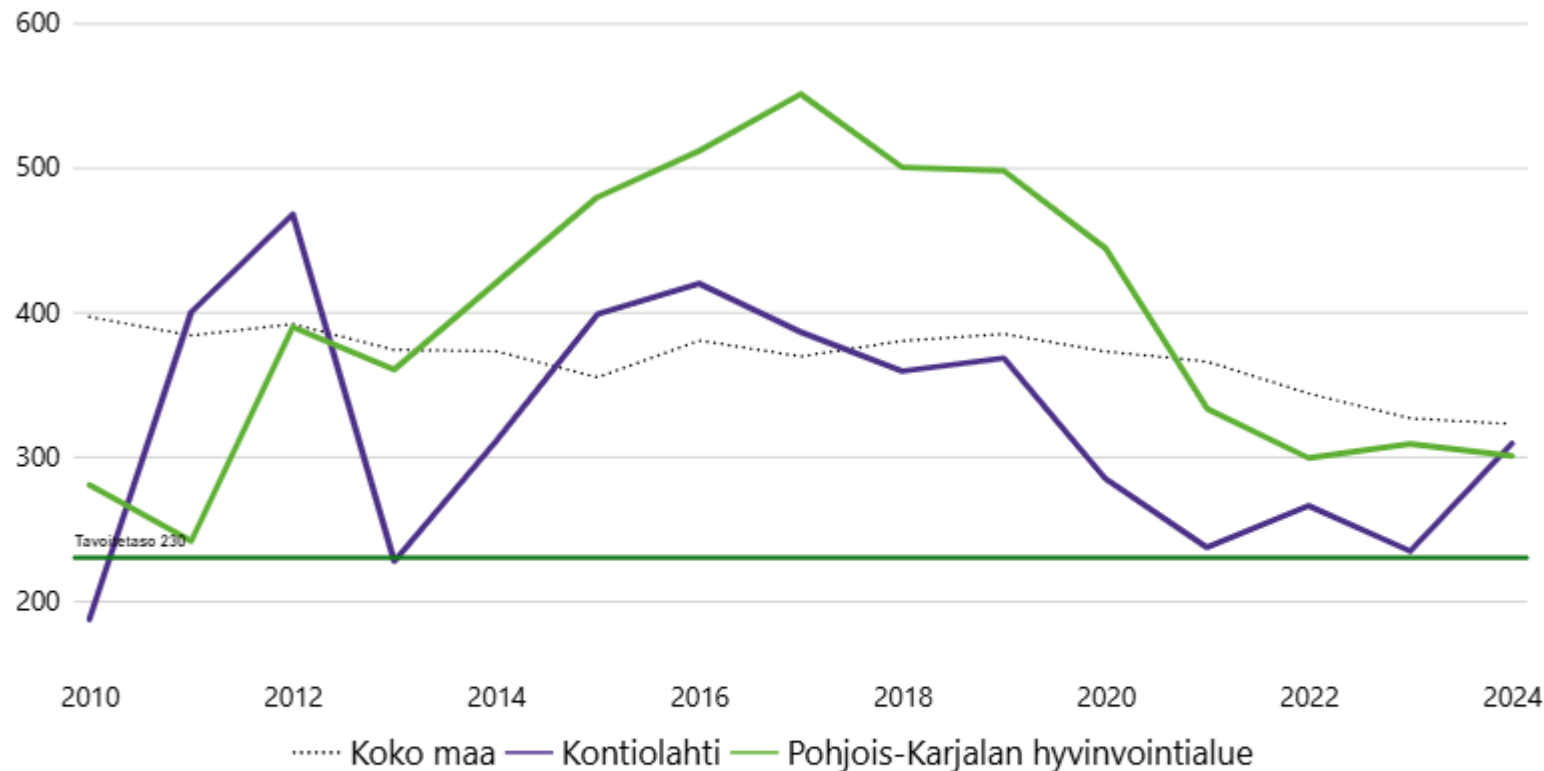
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
4,80

Yksikkö
%

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2024

Uusin arvo (Oma kunta)
309,10

Yksikkö
lkm / 10 000 yli 65-v...

Johtopäätökset

- Olemme pääsääntöisesti hyvällä tasolla eri hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osa-alueilla.
- Hyte-kerroin on hyvällä tasolla, pidämme yllä hyviä käytänteitä ja kehitymme tarpeiden ja resurssien mukaan.
- Panostamme hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyviin seurantakyselyihin vastaamiseen ja toimielinkäsittelyihin, jotta saamme esille myös osastojen sisällä ja rajapinnoilla olevat resurssit ja toiminnot.
- Kehittämistavoitteet esitetään Kontiolahden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen laajassa suunnitelmassa 2025-2028.
- Jatkamme vuosittaista Hyte-työtä, joka kootaan osastoittain hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaan ja -raporttiin, jotka täsmentävät kunnan talousarviota ja tilinpäätöstä.

